

професионал

Заставник прве класе Зоран Лаштро
и заставник Боро Гужвић

Снимко Јово МАМУЛА

После шестомесечног курса у Војној гимназији, завршеног почетком октобра, главни подофицири стичу прва искуства на новим дужностима, на којима их очекују бројне обавезе, одговорна задужења и, пре свега, историјски посао у стварању новог подофицирског кадра

Једину за нама, поред интензивне, квантитативно и квалитативно знатно ефикасније обуке, Војску Србије обележило је и иницијално образовање подофицирског кора, односно његове почетне структуре од око две стотине главних и првих подофицира. После шестомесечног курса, реализованог у Војној гимназији од априла до октобра ове године, главни подофицири вратили су се у бригаде и команде из којих су и кренули на усавршавање. Свакодневно стицање знања из неколико стручних предмета, од којих су, за многе подофицире, најзначајнији били психологија, управљање ресурсима и комуникација с јавношћу, сада се полако исплаћује. Вративши се у своје јединице, главни (и први) подофицири су, осим нове канцеларије, опремљене свим потребним средствима за рад, затекли и веома заинтересоване своје колеге подофицире, чије је најчешће питање било шта и како даље?

■ Размена искустава

Иако је за анализу стечених искустава на новом радном месту рано, иако тих искустава заправо још и нема, у разговору са заставником прве класе Зораном Лаштром, главним подофициром у Генералштабу и његовим колегом у Команди за обуку заставником Бором Гужвићем, покушали смо да добијемо одговор, између осталог, и на то питање. После шест месеци учења дошло је време за доказивање, за примену наученог, за стварање подофицирског кора, образовање квалитетног и ефикасног подофицирског кадра и реализацију нове улоге подофицира у нашој војсци. Колико су главни подофицири спремни за те нимало једноставне задатке?

– По свему судећи, на курсу у Војној гимназији смо много научили – оптимиста је заставник Гужвић. – Током тих шест месеци имали смо прилику да анализирамо искуства главних подофицира у Националној гарди Охаја, канадској и македонској војсци, у којој је стварање подофицирског кора почело знатно раније него код нас. У војсци САД, на пример, главни подофицири постоје већ седамдесет година. Њихова искуства су нам веома значајна, тим пре што су, до сада, све уочене слабости отклоњене, а проблеми превазиђени. Ми, наравно, немамо времена да почињемо испочетка, па смо стварањем подофицирског кора кренули заправо из самог „центра“. С једне стране, нашим усавршавањем припремамо костур

1. јануар 2009.

Спремни за чалну војску

будућег подофицерског кора, а с друге, омогућавамо брже и ефикасније образовање квалитетног подофицерског кадра од војника по уговору и будућих професионалних војника. Нема ништа природније од тога да сами подофицири, наравно, најквалитетнији и зато најодговорнији, дају и највећи допринос образовању својих будућих колега, подофицира. Импуњује и то што су представници

подофицира из Охаја и Канаде били веома задовољни нашим знањем, залагањем и стручним способностима. Они напросто нису могли да верују да су многи од нас на курсу, већ били командири одељења и водова, да смо учествовали у обуци војника на одслужењу војног рока, да смо чак били и ослонац војничке обуке – каже заставник Гужвић.

■ Стручан кадар

Било некад, рекли би стари, искусни подофицири. На почетку своје професионалне каријере, данашњи заставници, некада ученици четворогодишњих средњих војних школа, доиста би, готово одмах после доласка у јединицу, стали испред строја и самоувереним, одсечним гласом издавали своје прве команде. Не би прошло много времена, они би већ водили своје војнике на прве вежбе и логоровања. И тако, класу за класом. Одговорност велика, знање

још веће, самоувереност и одлучност у складу с младићким годинама. Али, одавно већ није тако.

После гашења четворогодишњих подофицерских школа, у јединице су почели да долазе водници с једногодишњег оспособљавања у центрима у којима нису ни могли, ни стигли, да сазнају све што је потребно за извршавање одговорних задатака. Подофицерска самоувереност је избледела, а одлучност у гласу јењавала, па су њихове обавезе у обуци полако преузимали официри. Они су постали командири водова, у много случајева и главни извођачи обуке, док су подофицири остали на неким ускостручним занимањима и дужностима. Били су механичари, оператери на радарима и ракетним системима, командири одељења. И то је, не ретко, било све. Или, готово, све. Улога подофицира се мењала, упоредо са смањивањем њиховог броја и значаја у војсци, у којој је требало да представљају кичму и темељ.

Време је, по свему судећи, да се ствари из основа промене. Да подофицири поново добију значај који су некада имали и који

Помоћ у командовању

Заставник прве класе Зоран Лаштро је главни подофицер у Генералштабу Војске Србије. За своју најважнију дужност у наредном периоду истиче помоћ у линији командовања:

– Поред обуке војника, у чијој реализацији подофицири остају најзначајнији чинилац, главни подофицири себе треба да пронађу и у подршци командантима у развоју подофицерског кадра. То је, на неким нивоима и наша кључна улога – сматра заставник прве класе Зоран Лаштро.

имају у свакој војсци. Професионализација Војске Србије подразумева и нову улогу подофицира у стварању подофицерског кадра, обучавању професионалних војника и јединица. Стварање подофицерског кора тај процес треба да омогући и поједностави. Колико се у томе успева, објашњава нам заставник прве класе Зоран Лаштро, главни подофицер у Генералштабу Војске Србије:

– Рано је говорити о нашем искуству на новим дужностима, о томе колико ћемо да допринесемо стварању нових подофицира. Сада је у току информисање наших претпостављених и колега подофицира о задацима које треба да реализујемо, о месту и улози главних подофицира у војсци. Ми смо раније имали веома образоване подофицире, стручњаке који су свој посао обављали веома професионално и квалитетно. Многи од нас завршили су четворогодишње средње војне школе, стекли су веома квалитетна знања и вештине неопходне за обављање одговорних задатака у обуци, па и командовању основним јединицама, али никада раније наш подофицер није био у улози коју данас имамо ми, главни подофицири. Обављали су послове у техничком одржавању, били послужιοци и оператери, командири група и одељења, стража, али тек сада су у прилици да знатније утичу на квалитет подофицерског кадра, на каријеру подофицира. Раније су подофицири полагали за чин старијег водника, или заставника, али нови чин није значајно и нову дужност, нове обавезе. Он је долазио с годинама, без неког додатног усавшавања, образовања, курсирања. Сада се то мења. Професионални војници ће за сваки нови чин морати да иду на нови, виши курс, да стичу квалитативно нова знања, која ће им омогућити да напредују у служби, да с новим чином добију и нове дужности, нове задатке. У томе се види и улога првих и главних подофицира. Основна полуга између командира и команданта јединице и професионалног војника, односно подофицира, биће први подофицири у четама и батаљонима. Своја запажања, примедбе, предлоге и сугестије о стању обуке, положају и статусу подофицира и војника, они ће директно да износе командиру чете и команданту батаљона, с једне стране, а затим и нама, главним подофицирима, а преко нас и командантима бригаде и даље, с друге стране. То је интенција. Током курсирања упознали смо искуства главних подофицира војски у којима је та традиција дуга више деценија, сазнали смо како они решавају проблеме и тешкоће које нас тек очекују, како решавају статусна питања подофицира, како утичу на њихову каријеру,

Главна дужност обука

У Команди за обуку на дужност главних подофицира постављена су 23 подофицира, од којих је 14 у центрима за обуку, а девет у батаљонима. Према речима главног подофицира заставника Боре Гужвића, основна улога главних и првих подофицира у јединицама Команде за обуку је, наравно, обучавање војника на одслужењу војног рока, а потом и брига о статусу и професионалном развоју подофицирског кадра.

– Увођењем подофицирског кора допринећемо да подофицири заузму оно место у војсци које им припада и које имају у свакој војсци у свету – каже заставник Гужвић.

на основу којих критеријума бирају будуће подофицире, колико и како утичу на обуку и опремање јединице, шта значи подршка линији командовања. Ми сада објашњавамо нашим колегама да нисмо њихови синдикални представници, иако бринемо о њиховом материјалном и сваком другом статусу, објашњавамо официрима и нашим претпостављенима да нисмо секретари команданата, иако смо им најближи подофицири и мада присуствујемо састанку његовог колегијума... Има доста питања, пружамо многе одговоре. Али, тек смо на почетку и нека лутања су неминовна, иако за нас, главне подофицире, а верујем и за наше колеге у четама и батаљонима, нема нејасноћа и несналажења. Свесни смо да је наша улога у формирању подофицирског кадра, реализацији обуке појединца и подршци командовања веома велика, никад већа – каже заставник прве класе Зоран Лаштро.

Историјска улога

Доследно спровођење наређења претпостављених, квалитетна обука војника и непрекидна брига о опремању јединице представљају три значајна беоцуга у ланцу задатака главних и првих подофицира. Не смеју, при томе, заборавити ни сталну бригу о статусу подофицира и њиховом каријерном успону. На основу јасних и недвосмислених критеријума, од којих је интерес јединице водећим подофицирима свакако најважнији, предлагаће својим претпостављенима кадровску листу за напредовање подофицира на професионалној лествици. Од њих ће у великој мери и зависити и будућност сваког професионалног војника. Они који буду спремни на перманентно усавршавање, на мукотрпан рад и доказивање, они војници који у себи и својим задацима нађу довољно мотива за напредовање, биће незаустављиви. Јер као што рекоше заставници с којима смо разговарали, ко то, више од њих, жели квалитетан подофицирски кадар? Ко више од њих жели оспособљену и ефикасну јединицу?

Тој високој ефикасности, врхунској оспособљености и квалитетном опремању јединице главни подофицири доприносиће много више него до сада. У томе лежи и њихова одговорност. Од помоћи претпостављених, њиховог разумевања и сагласја у великој мери зависи и успех пројекта названог главни подофицири и њихова историјска улога у обнављању значаја подофицирског кадра. Година пред нама, очигледно је, биће кључна у реализацији тог веома амбициозно замишљеног пројекта. Времена до 2010. нема много, а повећано интересовање за недавно расписан конкурс и понуђена радна места у војсци показује да нам професионални војници већ куцају на врата. Треба их спремно дочекати. ■

Душан ГЛИШИЋ

Начелник Генералштаба посетио младе војнике на логоровању

Обука трпи хладноћу

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Здравко Поноша обишао је 26. децембра војнике децембарске генерације из Трећег центра за обуку из Јакова, који на полигону „Бубањ Поток“ реализују садржаје основне обуке, у оквиру петодневног стационарног логоровања. Војници од 24. до 28. децембра изводе стационарна логоровања која су у свим центрима за основну обуку Војске Србије важан део прве фазе првог периода обучавања.

Командант Трећег центра за обуку потпуковник Радомир Александрић информисао је генерала Поноша о активностима које се изводе на полигону.

Начелник Генералштаба разговарао је са војницима и старешинама свих центара за обуку који су у оквиру показног занимања присуствовали активностима на стационарном логоровању и извођењу планираних гађања.

У Дому Гарде на Топчидеру презентовани су резултати рада Команде за обуку у протеклој години. Командант Команде за обуке генерал-мајор Љубиша Диковић наградио је најуспешније старешине и војнике. Проглашени су и – најбољи извођач индивидуалне основне обуке старији водник Милан Никодиновић из 5. центра за обуку у Зајечару и најбољи инструктор специјалистичке обуке старији водник прве класе Срђан Стошић из Центра за обуку Копнене војске у Пожаревцу. ■

А. ПЕТРОВИЋ
Снимио Н. СУБОТИЋ

Курс за пиротехничаре

Практични део десетодневног курса за пиротехничаре, који је организовао Центар за обуку логистике Команде за обуку, одржан је на полигону за уништавање убојних средстава Техничког ремонтног завода у Крагујевцу. То је трећа по реду активност те врсте, коју су успешно окончала 32 полазника, док сертификат очекује још 15 полазника курса који је у току.

Како је објаснио руководилац курса поручник Борко Ђорђевић, његов циљ јесте да се подофицири, професионални војници и цивилна лица на служби у Војсци Србије обуче за правилно и безбедно уништавање неексплодираних убојних средстава, која у појединим случајевима заостају после гађања и вежби.

Фонд од укупно 60 часова подељен је на теоријски и практични део. Од тога полазници курса проводе 22 часа на вежбама које обухватају – израду спорогорећег упаљача, активирање експлозивног пуњења спорогорећим упаљачем, израду електричних и мрежа од детонирајућег штапина и уништавање пројектила на затеченом месту. ■

А. П.